

METODIKA

PRO JEDNÁNÍ V KRIZOVÉ SITUACI NA VODĚ



POŘADÍ AKCÍ PŘI CVAKNUTÍ LODĚ S POSÁDKOU A BAGÁŽÍ

1. nepouštět pádlo
2. nezmatkovat, vyplavat nad hladinu a zorientovat se
3. zvolit polohu v leže na zádech – v proudu si nikdy nestoupat!!!
4. dostat se z pohledu proudu vody nad loď, loď neobracet
5. je-li z důvodu bezpečnosti možné uchopit loď či materiál, udělat to – záchrana osob však vždy řešit na prvním místě
6. pro plavání využít tzv. pasivní a aktivní plavání
7. očekávat případnou záchranu od ostatních vodáků a to z vody či ze břehu, spolupracovat při ní
8. po dostání se na břeh řešit nejprve první pomoc všech záchraňovaných (zhodnotit zdravotní stav) a poté řešit záchranu materiálu;
9. dále provedu přípravu záchraňovaného materiálu pro další plavbu - vytlití lodě, kontrolu a příp. opravu a ošetření materiálu

Krizová situace může nastat kdekoliv a kdykoliv. Na vodě jsou tyto situace nebezpečné, protože je při nich ohrožen nejen materiál, ale především lidský život. Krizové situace na vodě mohou přijít nečekaně (i když například při překonávání jezů je očekávat lze) a je při nich nutno jednat rychle a správně. Právě proto je třeba správný postup trénovat a předem se naučit, co dělat v nejrůznějších případech, k nimž může dojít – na vodě nejčastěji k převrnutí lodě, „cvaknutí se“, ale může to být například i neočekávaný pád či skok do vody. Nepodceňujte proto před akcí také praktický nácvik, má svůj význam a měl by být co nejvíce realistický: vyzkoušejte simulované převrnutí lodě a nácvik záchrany tonoucího. Na vodě pak pro vás bude snazší pomoci sami sobě (sebezáchrana) i ostatním (záchrana).

SEBEZÁCHRANA

Sebezáchrana znamená, že vodák je schopen vlastními silami zvládnout krizovou situaci. Pro sebezáchranu je nutné umět ovládat tzv. pasivní a aktivní plavání.

Pasivní plavání v divoké vodě vypadá tak, že má dotyčný polohu na zádech. Plavec má lehce pokrčené nohy před sebou (připravené na náraz), roztažené ruce korigují směr, je možno plavat znak (obě ruce plavou současně) – zpomalí to rychlost a tělo je lépe říditelné. Pasivní plavání nevyžaduje, ale také nemusí vést k záchraně, tzn. doplávání ke břehu, protože tímto způsobem nemusím mít velkou šanci překonat sílu proudu řeky a dostat se tak úspěšně ke břehu.

Druhý způsob, aktivní plavání, znamená plavání kraulem (intenzivní pohyb vpřed),

případně válení sudů (boční pohyb plavce). Aktivní plavání dokáže vodáka přemístit na potřebné místo, je však vysilující a nelze jej využívat dlouho. Ideální je kombinovat pasivní a aktivní plavání.

Teprve po zajištění záchrany vlastní osoby a všech dalších vodáků je možné přistoupit k záchraně materiálu. Pokud je to možné, tak po převržení lodi nepouštět pádlo, které se dá využít i pro plavání. V lodi je většinou vzduch, který ji nadnáší a tak loď zbytečně neotáčíme. Loď se dá v některých případech využít i jako nouzový plovák. Někdy může být loď naopak nebezpečná a je třeba se jí urychleně zbavit.

TOMÁŠ FIALA - FIALÍK

ZÁCHRANA

Záchrana je velmi důležitá pro pobyt vodáka na divoké vodě. Vodák se často musí spoleh-






nout na své kamarády, na jejich znalost záchrany a jejich vybavení. Každý vodák se učí záchrany především pro druhé.

Nejlepším způsobem, jak pomoci tonoucímu, je použití záchranných pomůcek, především házečích pytlíků, neboli házečky, kterou by měl vodák mít na vodě vždy s sebou. V případě nouze se dá využít cokoli, co lze zachraňovanému hodit či podat (větev, loď, lano, záchranná vesta, záchranný kruh apod.). Tento způsob záchrany je však možné použít pouze v případě, že je zachraňovaný schopen spolupracovat. Pokud je však zachraňovaný v bezvědomí, není schopen uchopit házečku, apod., je nutná záchrana zachráncem. Je to však vždy až

poslední řešení záchrany, jedná se totiž o nejvíce nebezpečný druh záchrany.

V případě záchrany zachráncem je nejlépe, aby byl zachránce upoután lanem nebo házečkou k bezpečnostnímu popruhu na vestě. Bezpečnostní popruh musí být zapnut způsobem, který je dostatečně pevný a z druhé strany umožní jedním pohybem uvolnit zachránce z lana. K rychlému a pohodlnému upoutání se používá tzv. „hopšňůra“ (jedná se o pružné lano, které se v případě zatížení protáhne na dvojnásobnou velikost, používá se pro záchrany plovoucího materiálu a osob z vody a dále k záchrane materiálu a osob při připravené záchrane ze břehu).

Zásadně nejnebezpečnějším způsobem záchrany, který vždy používejte až jako úplně poslední možnost, je záchrana neupoutaným zachráncem (tzn. zachránce, který není zajištěn lanem).

Při záchrane se používá i tzv. skok do neznámé vody. Je to způsob, jak skočit do vody, neublížit si a neztratit kontakt se zachraňovaným. Tento skok je kombinací skoku po nohách a skoku naplácato. Důležité je neskákat po hlavě, zbytečně se nezanořit a neztrácet kontakt se zachraňovaným. 

POUŽITÉ MATERIÁLY A LITERATURA

- NAJMAN, Jiří, *Bezpečnost, prevence a záchrana na divoké vodě. 2009***
FIALA, Tomáš, *Seminární práce – Průvodce vodní turistiky do WWII. 2008*
PTÁČEK, Petr, *Bezpečně na tekoucí vodě. 2006*

Scout

Cesta plná společných zážitků

Nafukovací kánoe novodobé konstrukce s vyváženými jízdními vlastnostmi a výbornou rychlostí pro klidnou i divokou vodu.

GUMOTEX

www.nafukovacilode.cz

